

Komunikat ZNP w sprawie deklaracji udziału w strajku

29, 2019

w

Ogólne informacje

Marzec

Związek Nauczycielstwa Polskiego sprzeciwia się praktyce, stosowanej przez dyrektorów szkół, w których pracownicy wyrazili zgodę na przeprowadzenie strajku, w postaci żądania wcześniejszego składania deklaracji co do udziału w strajku organizowanym przez ZNP.

Komunikat ZNP w sprawie deklaracji udziału w strajku
Marzec 29, 2019

w Ogólne informacje

Związek Nauczycielstwa Polskiego sprzeciwia się praktyce, stosowanej przez dyrektorów szkół, w których pracownicy wyrazili zgodę na przeprowadzenie strajku, w postaci żądania wcześniejszego składania deklaracji co do udziału w strajku organizowanym przez ZNP.

Stoimy na stanowisku, że prawo do strajku jest fundamentalnym prawem pracowników i organizacji związkowych, należy do podstawowych praw człowieka oraz wolności związkowych. Prawo to wynika m. in. z:

- art. 8 ust. 1 lit. d Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych otwartej do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz.U. 1977 Nr 38, poz. 169),
- art. 4 Konwencji nr 89 dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych, przyjętej w Genewie dnia 1 lipca 1949 r. (Dz.U. 1958 Nr 29, poz. 126) i Stanowiska Komitetu Wolności Związkowych Nr 881,
- art. 11 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. 1993 Nr 61, poz. 284 ze zm.),
- art. 6 Europejskiej Karty Społecznej z 18 października 1961 r. (Dz.U. 1999 Nr 8, poz. 67 ze zm.).

Przepisy ustawy z 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych dają pracodawcy możliwość przygotowania się do strajku, ponieważ nakładają na organizatora strajku obowiązek odpowiedniego uprzedzenia pracodawcy o jego rozpoczęciu (art. 20 ust. 3 ww. ustawy). Zakazują również zmuszania, zobowiązania lub wywierania presji przez władze organizacji związkowej na pracowników, w celu przystąpienia przez nich do strajku (art. 18 ww. ustawy).

Regulacje ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych dają pracownikom możliwość dwukrotnego wypowiedzenia się na temat skorzystania z prawa do strajku:

- w referendum, kiedy dają organizacji związkowej prawo do organizacji strajku w zakładzie pracy (por. art. 20 ustawy),
- w momencie rozpoczęcia strajku, kiedy decydują, czy do niego przystąpią.

Ustawa nie nakłada na pracowników innych form informowania o poparciu dla strajku.

Brak możliwości żądania przez pracodawców deklaracji od pracowników, czy wezmą udział w planowanym strajku, kilkanaście dni przed jego datą wynika z:

- nieistnienia przepisu prawa materialnego, z którego wynikałby obowiązek deklarowania się przez każdego pracownika, co do udziału w strajku przed datą jego rozpoczęcia,
- treści art. 18 ww. ustawy, z którego wynika, że zasada dobrowolności udziału pracowników w strajku odnosi się również do pracodawcy, który powinien powstrzymać się od podejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do zniechęcenia pracowników do udziału w strajku, ponieważ działania mające na celu wywarcie presji na pracowników, żeby nie przystępowali do strajku, należy uznać za nielegalne (zob. prof. zw. dr hab. Krzysztof W. Baran (red.), Daniel Książek, Komentarz do ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych [w:] Zbiorowe prawo pracy. Komentarz, Wolter Kluwer 2016, Lex).

Mając na uwadze treść art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, Związek Nauczycielstwa Polskiego będzie zawiadamiał o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w każdym przypadku podejmowania nielegalnych działań polegających na przeszkadzaniu w prowadzeniu w sposób zgodny z prawem sporu zbiorowego.